

90 години от рождението на проф. Ганю Щилиянов

Една от най-видните личности в българското висше строително-архитектурно образование, наука и практика

Проф. Добрин Денев

На 15 август се навършват 90 години от рождението на проф. г-р инж. Ганю Щилиянов – една от най-видните личности в българското висше строително-архитектурно образование, наука и практика. Личност, която се помни, защото остави забележителна диря и успя да постигне онова, за което малцина могат само да мечтаят. При това той го постигна не само за себе си, но и за другите, за обществото.

Проф. Ганю Щилиянов бе изключителен като човек, впечатляваща фигура, всепризнат лидер. Беше такъв, каквото времето изискваше да бъде – той постигна високи обществени постове, но винаги остана гостъпен, великодушен и човечен. Имаше силата да води хората, да ги печели за своята кауза, да ги кара да му вярват, да им внушава и сили, и кураж, да ги вдъхновява. Притежаваше дарбата да разговаря с академичните капацитети, с обикновените служители, с всеки студент, вкл. и с най-високопоставените „големци“ – по един и същи начин – откровено, пряко, по мъжки и... по човешки.

Професионалният път

на Ганю Щилиянов се оказва препределен още от средното училище – той завършва строителния техникум в Стара Загора през 1946 г., от този момент нататък целият му живот е пряко свързан със строителството. В началото започва работа като строителен техник и групов технически ръководител на обект „Жилища София – Карлово“, веднага след това взема участие в изграждането на язовир „Копринка“, а впоследствие и на редица други значими за мащабите на страната обекти.

От 1951 г. 25-годишният строителен техник Ганю Щилиянов, знаещ вече какво е истинско строителство, става редовен студент в Държавната политехника в София. През 1956 г. той се дипломира по специалността „Строителство на железни пътища и пътища“. Независимо от младостта му, главно заради неговите организаторски способности и енергия, той е изпра-

тен да ръководи големи строителни обекти – не само в тясната си професионална област, но и в други аналогични поприща – работи като главен инженер на строителството на Медодобивния завод в Пирдоп (1956 – 1957 г.), като началник обект на комплекс „Марица – Изток“ и пак там на „Брикетна фабрика“ (1957 – 1959 г.).

Професията на пътностроителен инженер го отвежда за кратко време в чужбина – в далечния Маракеш (Мароко), където между 1963-та и 1965-а е главен инженер при създаването на комуникационната концепция на същата област и при строителството на няколко пътища, градски комуникации и мостове.

Университетски преподавател

(асистент във ВИСИ, София) Ганю Щилиянов става през 1960 г., а доцент – през учебната 1966 – 1970. Дисертацията за кандидат на техническите науки (сега доктор) защитава през 1971 г., а през същата година е избран за професор. Междувременно – още от 1966 г. той е ръководител катедра „Пътища“, каквото остава до 1991 г. Води лекции по проектиране и строителство на пътища, авиописти, организация и безопасност на движението. Негови възпитаници са цяла плеяда съвременни български пътни инженери и строителни специалисти.

Г. Щилиянов специализира за няколко месеца през 1966 г. във Франция – в Лабораторията по пътища и мостове в Париж (Laboratoire centrale

des ponts et chaussées). По-късно представлява страната ни на множество специализирани научни конгреси, като световните пътни конгреси на Международната пътна федерация (IRF), чете лекции в чуждестранни университети, като например Дрезденския технически университет, Московския институт за пътни инженери (МАДИ), университета в гр. Алепо, Сирия, и гр. Утвърждава се като един от най-големите специалисти в България в областта на пътното проектиране, строителство и експлоатация на транспортните системи.

От 1969 до 1973 г. проф. Щилиянов е началник на Главно управление на пътищата при Министерския съвет. По време на неговото управление и под негово пряко ръководство се създава цялостната концепция за развитието на републиканската пътна мрежа и концепцията за изграждане на автомагистралите в България. Решават се и редица други, не по-маловажни транспортни задачи на страната. С неговото име е свързан големият подем на транспортното строителство тогава.

В периода 1976 – 1979 г. Ганю Щилиянов заема поста зам.-председател на Комитета за наука и технически прогрес, като отговаря за инвестиционния процес в сферата на науката и контрола при изграждането на материалната база на българското висше образование. Това е времето на рязкото обновяване на университетската инфраструктура в цялата страна, вкл. на голямото разрастване на

Модернизира се изчислителният център, лабораториите, спортно-туристическата база. Изгради се голяма жилищна кооперация за младите преподаватели. Издаде се цяла поредица от съвременни учебни помагала.

Сам проф. Ганю Щилиянов бе

автор на много учебници,

ръководства, научни статии и доклади, експертни становища и пр., главно в областта на пътищата, комуникациите и транспорта в населени места, организацията и управлението на автомобилното движение, безопасността на движението. Бил е консултант на всички най-значими обекти и съоръжения в областта на пътното строителство на републиканско ниво, както и на концепцията за разработването на транспортната схема на град София и съответно на летящите София.

Бил е народен представител

В 32-рото Народно събрание, зам.-председател на Централния съвет на Съюза на българските автомобилисти, зам.-председател на Централната комисия

по безопасност на движението, председател на постоянната комисия по строителство и архитектура при Столичния народен съвет – гр. София.

Проф. Ганю Щилиянов е носител на ордените „Георги Димитров“ (1986), „Кирил и Методи“ I ст. (1968), „Народен орден на труда“ – златен, и много други награди и отличия. Доктор хонорис кауза е на Дрезденския технически университет (1987 г.) и „Заслужил деятел на техниката“ (1983 г.). Неговото достойно име днес носи една от най-големите лекционни зали в Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ).

Стореното от проф. Ганю Щилиянов се вижда, то продължава да е прегощите на всички. Затова името му ще се знае и споменава с уважение от онези, които са учили, учат и ще се учат в УАСГ и които по някакъв начин са имали привилегиата да се докоснат до неговата личност.

Проф. Ганю Щилиянов си отиде от живота през август на 2003 г. без много „предисловия“, съвсем ненадейно и несправедливо рано.

А можеше да бъде все още между нас...

Студентски град.

От 1979 г. до 1987 г. проф. Ганю Щилиянов е два мандата ректор на ВИАС (т.е. на Висшия инженерно-строителен институт след неговото преименуване), като има основна заслуга за много неща: за превръщането на института в първостепенен образователен и научен център (във водещо за страната звено в областта на строителната теория и практика); за изграждането на международни контакти, разширяване на връзките с чуждестранни университети; за организирането на голям брой конференции и научни сесии; за обмяна и обучение на студенти и аспиранти от различни страни – всички те свързани с издигането на позициите и авторитета на висшето учебно заведение.

Проф. Щилиянов бе изключителен радетел за създаване на модерно съвременно висше строително и архитектурно образование, конкурентно на най-доброто в света. В това той постигна изключително много. По негово време се изградиха новите корпуси за обучение на студентите от ВИАС, където впоследствие се преместиха повечето от факултетите на института. Създаде се Факултет по транспортно строителство.

Снимка Денис Бучел